

ESTATE PLANNING

Meerwaardebelasting op aandelen ... a never ending story

Tekst **Anouck Lejeune**

De meerwaardebelasting op aandelen is een onderwerp dat met de regelmaat van de klok ter sprake komt en waarover veel controverse bestaat.

Maar wat is vandaag de stand van zaken m.b.t. de meerwaarde die u binnen uw beleggingsportefeuille op aandelen realiseert als Belgisch belastingplichtige en buiten uw beroepsactiviteit?

Principe: meerwaarden op aandelen zijn belastingvrij maar...

Het uitgangspunt is dat de meerwaarde op aandelen belastingvrij is op voorwaarde dat wanneer deze voortvloeien uit het normaal beheer van een privé-patrimonium door een goed huisvader met het oog op het instand houden of uitbreiden van dat privé-vermogen.

Maar dit "*normaal beheer*" is een vaag begrip waarvoor nergens in de wet een duidelijke omschrijving is opgenomen. Men zal dus andere bronnen moeten raadplegen om te weten te komen wat "*normaal beheer*" nu juist inhoudt.

Het gebrek aan een duidelijke omschrijving geeft niet alleen vaak aanleiding tot discussies met de fiscus, maar werkt de rechtszekerheid ook niet in de hand. Hierdoor kan het immers zijn dat -in de praktijk identieke handelingen- in sommige gevallen aanleiding zullen geven tot een speculatieve en belastbare meerwaarde, terwijl in andere gevallen deze meerwaarden wel zullen kaderen binnen het normaal beheer van een privé-patrimonium. Bovendien is 'meerwaarde' een begrip dat

onderhevig is aan de maatschappelijke evolutie. Daar waar vroeger het merendeel van de particulieren hun spaarcenten belegden via spaarrekeningen of kasbons hebben vandaag velen onder hen de weg naar de beurs gevonden. Voor de fiscale administratie betekent dit dat zij in haar beoordeling van "normaal beheer van een privé-patrimonium" ook dient mee te gaan met de tijd.

Maar wat is nu juist dit "*normaal beheer*". Hierover is al heel wat inkt gevloeid. Eenvoudig gesteld moet men zich afvragen wat een normaal en voorzichtig persoon in vergelijkbare omstandigheden zou doen.

Daar waar vroeger het merendeel van de particulieren hun spaarcenten belegden via spaarrekeningen of kasbons hebben vandaag velen onder hen de weg naar de beurs gevonden.

Indien u het beheer van uw roerend vermogen heeft toevertrouwd aan een financiële instelling dan zal er geen meerwaardebelasting verschuldigd zijn op voorwaarde dat het een normaal beheer van een privévermogen betreft.

Meerwaarden op aandelen binnen een portefeuille zijn dus in 2 gevallen belastbaar

Wanneer men niet handelt in het kader van normaal beheer van een privé-vermogen, zal de meerwaarde op aandelen dus wel belastbaar zijn en hiervoor heeft de fiscus 2 mogelijkheden ter beschikking.

Eerst en vooral kan zij de meerwaarde als beroepsinkomsten belasten in hoofde van de natuurlijke persoon. Het gevolg hiervan is dat de meerwaarde bij de andere beroepsinkomsten wordt gevoegd en belast zal worden tegen het tarief van de personenbelasting (te verhogen met sociale zekerheidsbijdragen). Maar dan zal de fiscus al moeten aantonen dat de meerwaarden die u zou realiseren werkelijk een beroepsactiviteit uitmaken voor u. Tenzij u een full time daytrader bent, lijkt die kans weinig waarschijnlijk.

Als de fiscale administratie uw aandelenwinsten toch zou willen belasten zal zij dit in de meeste gevallen trachten te kwalificeren als een 'divers inkomen', zoals bepaald in artikel 90,1° van het Wetboek van inkomstenbelastingen. Meerwaarden op aandelen kunnen onder dit artikel belast worden als een divers inkomen indien deze als 'speculatief' worden beschouwd. Het tarief dat dan daarop van toepassing is, bedraagt 33% op de gerealiseerde nettowinst.

Om na te gaan of er sprake is van een belastbare -speculatieve- meerwaarde zal de feitelijke situatie aan een grondige analyse onderworpen moeten worden. M.a.w. zal uit de feiten moeten blijken of er sprake is van een belastbaar divers inkomen of niet.

Wat zijn nu doorgaans indicaties van een speculatieve handeling?

Op basis van rechtsleer, rechtspraak en

verschillende rulings kan gesteld worden dat er sprake is van speculatie indien er op structurele basis aandelen worden aangekocht en verkocht en men hiervoor gebruik maakt van een bepaalde "voor-kennis".

Daarnaast zal er sprake kunnen zijn van speculatie indien het een risicovolle handeling betreft waarbij men in se een aanzienlijke winst beoogt maar waarbij het risico op een enorm verlies eveneens aanwezig is. Of nog wanneer men gebruik maakt van complexe structuren om deze meerwaarden te realiseren.

Ook de wijze van financiering van de aankoop van aandelen kan als speculatie beschouwd worden. Indien men bijvoorbeeld een significant krediet aangaat om vervolgens de aldus verkregen gelden te beleggen, kan dat volgens de fiscale administratie wijzen op speculatie en zelfs abnormaal beheer van een privé-vermogen.

Let wel: het is niet voldoende dat de fiscale administratie speculatie aantoonst. Zij moet daarnaast ook bewijzen dat een ander natuurlijk persoon -die in dezelfde omstandigheden geplaatst zou zijn- niet op deze wijze met zijn/haar privévermogen zou omspringen.

Wat betekent dit voor de meerwaarden op aandelen binnen een portefeuille?

Indien u het beheer van uw roerend vermogen heeft toevertrouwd aan een financiële instelling dan zal er geen meerwaardebelasting verschuldigd zijn op voorwaarde dat het een normaal beheer van een privévermogen betreft.

Welnu, het streven naar groei, het vergroten en/of instandhouden van de omvang van uw privévermogen is iets wat elke goede huisvader behoort te

doen. Het feit dat u hiervoor -in deze moderne tijden- beroep doet op specialisten, is enkel een bewijs van het feit dat u wel degelijk handelt als een '*voorzichtig en redelijk persoon*' (noot: in deze genderneutrale tijden is in ons burgerlijk wetboek de term 'goede huisvader' recent vervangen door het genderneutrale '*voorzichtig en redelijk persoon*'). Binnen het klassieke vermogensbeheer zal zich het probleem van belastbare speculatieve meerwaarden doorgaans dan ook niet stellen.

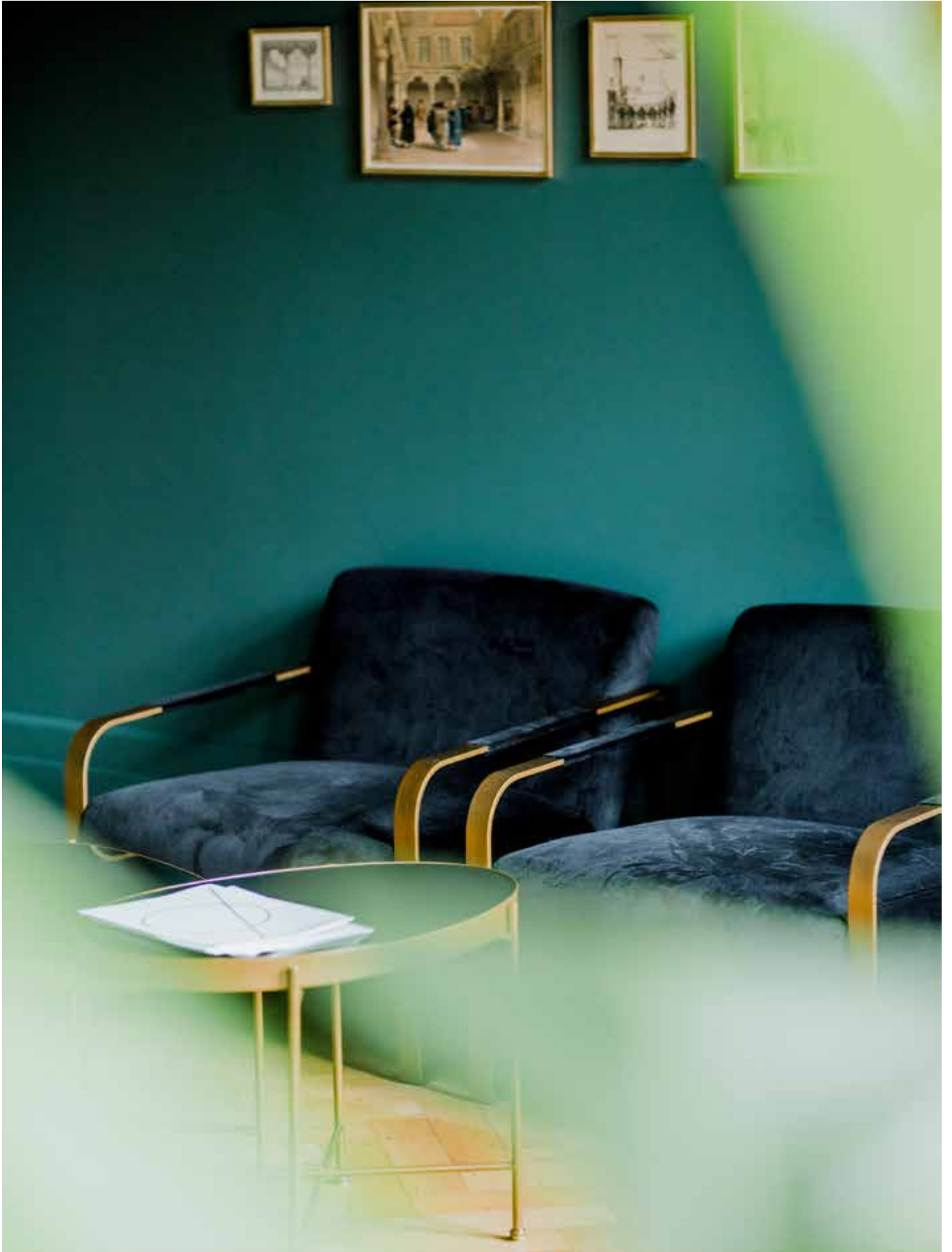
Er kan daarentegen wel sprake zijn van een afwijkend en/of speculatief beheer indien u op regelmatige basis belegt in opties en andere afgeleide producten. Een ander voorbeeld van afwijkend beheer zijn cryptomunten. De fiscale administratie gaat er vandaag veelal van uit dat dit enkel en alleen gebeurt vanuit het oogpunt van speculatie en dat dit dus niet kadert binnen de normale verrichtingen van beheer van een privévermogen.

Zou u zich in één van bovenstaande situaties bevinden dan is het aan u om het bedrag van de verwezenlijkte meerwaarde op te nemen in uw aangifte Personenbelasting zodat de fiscus hierover de belasting van 33% kan berekenen. De belastingheffing gebeurt m.a.w. niet automatisch.

Heeft u geen aangifte gedaan en zou de fiscus van oordeel zijn dat het hier een belastbaar divers inkomen betreft, dan is het aan deze laatste om het speculatief en abnormaal karakter aan te tonen.

Wil dat zeggen dat er helemaal geen belasting verschuldigd is op uw beleggingen?

Het feit dat er -nog- geen meerwaardebelasting op aandelen is in hoofde van een natuurlijk persoon, betekent echter

In haar advies uit 2020 stelt de Hoge Raad van Financiën voor om een algemene meerwaardebelasting in te voeren tegen een vlak tarief van 15%.

niet dat er geen enkele belasting betaald moet worden over uw beleggingen of over de inkomsten die hieruit voortvloeien. Het meest gekend is de roerende voorheffing van 30% die verschuldigd is over de dividenden en interesten die u ontvangt uit uw beleggingen. Deze roerende voorheffing is in principe bevrijdend zodat u deze inkomsten niet meer dient op te nemen in uw belastingaangifte.

Bovendien is bij elke aan- en verkooptransactie een beurstaks verschuldigd en dit afhankelijk van het soort effect dat het voorwerp van voormelde verrichting uitmaakt. Zo geldt er bijvoorbeeld voor aandelen een Belgische beurstaks van 0,35% (met een maximum van 1.600 EUR) en bedraagt deze voor obligaties 0,12% (met een maximum van 1.300 EUR).

Daarnaast is er de fameuze effectentaks. Deze is verschuldigd wanneer u als privépersoon een beleggingsrekening aanhoudt waarvan de totale waarde 1 miljoen EUR of meer bedraagt. Er wordt niet - langer meer - gekeken naar het aantal titularissen zodat de effectentaks per rekening van meer dan 1 miljoen EUR berekend zal worden en dus verschuldigd zal zijn. Het tarief van de effectentaks bedraagt 0,15% over de gemiddelde totale waarde van de effectenportefeuille. Er wordt zelfs al gefluisterd dat, als deze effectentaks de toets van het Grondwettelijk Hof doorstaat, dit tarief ook al snel verder zou kunnen worden opgetrokken.

En last but not least, is er ook nog de zoge-

naamde "Reynders-taks". Dit is een belasting van 30% die ingehouden wordt over de meerwaarde die u realiseert naar aanleiding van de vervreemding van aandelen van kapitalisatiefondsen die voor meer dan 10% beleggen in schuldvorderingen (o.a. liquiditeiten, obligaties). In principe wordt deze belasting enkel geheven op de gerealiseerde meerwaarden op het rentegedeelte van het fonds.

Komt er een algemene meerwaardebelasting op aandelen aan?

In de zoektocht naar bijkomende financiële middelen door de overheid komt regelmatig de invoering van een alge-

mene meerwaardebelasting ter sprake. In haar advies uit 2020 stelt de Hoge Raad van Financiën voor om een algemene meerwaardebelasting in te voeren tegen een vlak tarief van 15%. Het gevolg hiervan zal zijn dat er geen discussie meer bestaat over het feit of een meerwaarde op aandelen al dan niet binnen het normaal beheer van een privévermogen valt. Iedere meerwaarde op aandelen zal immers belast worden.

De discussie omtrent de vraag of de aldus gerealiseerde meerwaarde beschouwd dient te worden als een professioneel inkomen of niet, zal hiermee echter niet uit de wereld geholpen worden.

Kort samengevat

Vandaag zijn meerwaarden op aandelen vrijgesteld wanneer zij kaderen binnen het normaal beheer van een privévermogen, wat in principe het geval is binnen het vermogensbeheer.

U handelt immers als een goede huisvader door een specialist onder de arm te nemen en op die manier uw vermogen op zijn minst in stand te houden, bij voorkeur zelfs te vergroten.

De roep voor een algemene meerwaardebelasting op aandelen blijft hoe dan ook geregeld weerklinken dus we kunnen niet uitsluiten dat het misschien ooit zover komt. Onder welke voorwaarden

en tegen welk tarief blijft uiteraard de vraag. En als meerwaarden op aandelen belast worden, lijkt het ons ook niet meer dan logisch dat eventuele verliezen ook mogen worden afgetrokken.

Wat er ook van zij, we moeten ons geen illusies maken dat de roep om het vermogen meer te belasten en 'de sterkste schouders' te laten betalen, onverminderd zal blijven verder duren. En of dit nu zal plaatsvinden door het invoeren van een algemene meerwaardebelasting op aandelen of door het simpelweg verhogen van de jaarlijkse effectentaks, het feit blijft dat de honger van de fiscus de belegger niet zal sparen... •

Disclaimer

Dit is een publicatie van Leo Stevens & Cie, een beursvennootschap vergund door de NBB (Nationale Bank van België).

Deze publicatie mag niet beschouwd worden als 'onderzoek op beleggingsgebied' zoals bedoeld in het koninklijk besluit van 3 juni 2007. Het is een publicitaire mededeling. De wettelijke voorschriften ter bevordering van de onafhankelijkheid van onderzoek op beleggingsgebieden zijn hierop niet van toepassing. Eventuele aanbevelingen zijn niet onderworpen aan een verbod om al voor de verspreiding van onderzoek op beleggingsgebied te onderhandelen.

Deze publicatie mag niet als persoonlijk beleggingsadvies beschouwd worden. Leo Stevens & Cie kan niet garanderen dat de in de publicatie behandelde financiële instrumenten voor u geschikt zijn. Mocht u op basis van deze publicatie overgaan tot een financiële transactie, dan draagt u hier zelf de volledige verantwoordelijkheid voor. Beleggen in financiële instrumenten (zoals aandelen) kan grote risico's inhouden. Alvorens tot een transactie over te gaan, moet een belegger beschikken over de nodige ervaring en kennis om de eventuele risico's die gepaard gaan met de transactie ten volle in te schatten, in staat zijn om deze risico's te dragen waarbij beseft moet worden dat het belegde kapitaal geheel of gedeeltelijk verloren kan gaan.

Medewerkers van Leo Stevens & Cie kunnen vóór de verspreiding van deze aanbevelingen handelen in het financieel instrument.

Eventuele rendementen die in deze publicatie vermeld werden, zijn gerealiseerd geworden in het verleden. Er is geen garantie dat zij ook in de toekomst behaald zullen worden. Men kan evenmin zeker zijn dat de beschreven scenario's, verwachtingen en risico's zullen uitkomen in de realiteit. Zij dienen als indicatief beschouwd te worden. De gegevens die in de publicatie vermeld worden, zijn louter informatief en kunnen aan veranderingen onderhevig zijn. Wisselkoersschommelingen kunnen vooropgestelde resultaten en rendementen beïnvloeden.

De publicatie geeft de analyse weer van de auteur op de vermelde datum. Hoewel de analyse gebaseerd is op volgens de auteur betrouwbare bronnen, kan de correctheid, volledigheid en actualiteit van de gebruikte informatie niet gegarandeerd worden.

Niets in deze publicatie mag gereproduceerd worden zonder de voorafgaande uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming van Leo Stevens & Cie. Deze publicatie is onderworpen aan het Belgisch recht en aan de uitsluitende rechtsmacht van de Belgische rechtbanken.

Leo Stevens

PUUR & PERSOONLIJK VERMOGENSBEHEER

Leo Stevens Vermogensbeheer met een pure & persoonlijke missie

Leo Stevens begeleidt u in het beheer van uw vermogen als geen andere financiële instelling in België: puur en persoonlijk.

Schildersstraat 33
2000 Antwerpen
T +32 3 242 03 70
F +32 3 242 03 89

BTW BE0404.496.829
RPR Antwerpen
info@leostevens.com
www.leostevens.com

